

IZ RIBARSKE PRAKSE

PETO ZASJEDANJE EVROPSKE KOMISIJE ZA SLATKOVODNO RIBARSTVO PRI ORGANIZACIJI UJEDINJENIH NACIJA — FAO

Svake druge godine u jednoj od zemalja članica organizacija FAO održava se zasjedanje Komisije za slatkovodno ribarstvo (EIFAC), na kome se, pored proceduralnog dela, održavaju simpozijumi o nekim značajnim dostignućima slatkovodnog ribarstva, posebno uzgoja riba u ribnjacima. Četvrto zasjedanje Komisije održano je u Beogradu 1966. uz opšte zadovoljstvo svih delegata. Ove godine je Peto zasjedanje održano u Rimu, u sedištu Organizacije Ujedinjenih Nacija za poljoprivredu i ishranu (FAO).

Na ovom zasjedanju Jugoslavju su zastupali KIRIL APOSTOLSKI, Dr D. JANKOVIĆ i Mr. V. MITROVIĆ. Direktor FAO i Direktor Odjeljenja za Ribarstvo gosp. Jackson pozdravio je sve delegate i podvukao rastuću ulogu ribarstva u svetu, kao sve značajnijeg faktora u ishrani stanovništva. Održana su i tri simpozija podkomisija. Naime, kao što je već poznato, na ranijim zasjedanjima EIFAC je formirao tri podkomisije, kao svoja stalna radna tela, i to:

1. Podkomisiju za gospodarenje otvorenim vodama,
2. Podkomisiju za uzgoj riba u ribnjacima i za bolesti riba, i
3. Podkomisiju za zagađenje voda.

Sve ove tri podkomisije, kako je gore već rečeno, održale su simpozijume, na kojima je pročitano i diskutovano više referata o problemima ribarstva, od kojih su neki od posebnog značaja za naše ribarstvo. U ovom našem izlaganju potrudimo se da iznesemo tok rada i diskusije sa ovih simpozijuma, zatim ćemo navesti referate koji su bili podneseni i podvući ono što smatramo da je od važnosti za našu praksu i nauku, kako bi se našim čitaocima pružila mogućnost šireg informiranja.

Podkomisija za gospodarenje otvorenim vodama je održala simpozijum, na kome su bili podneti sledeći referati:

1. 1. Ekonomski aspekti privrednog ribarstva,
1. 2. Ekonomski aspekti sportskog ribarstva,
1. 3. Eksploatacija voda u Holandiji,
1. 4. Jegulje i Munster Blackwater u Irskoj,
1. 5. Upotreba elektroribolova u eksploataciji jegulja, i
1. 6. Određivanje starosti nekih vrsta riba.

Iz rada ove podkomisije najinteresantniji su bili referati o ekonomici privrednog i sportskog ribolova kao i referat o upotrebi elektroribolova u ulovu jegulje.

Podkomisija za uzgoj riba u ribnjacima i bolesti riba nastupila je sa više referata iz oblasti fiziologije i varenja, uticaja sastava hrane na ribu, zavisnosti iz-

među prirodne i veštačke hrane i najnovijih dostignuća u tehnologiji dodatne hrane za ribu. Na ovom simpozijumu je također diskutovano o uvozu i izvozu ikre i žive ribe, odnosno o potrebi njihove sanitarne kontrole. Iz svih ovih oblasti bili su podneseni sledeći referati:

2. 1. Varenje glavnih sastojaka hrane kod šarana,
2. 2. Raspored nekih hidrolitičkih enzima u ribi,
2. 3. Razlike u varenju biljnih i animalnih proteina kod različitih vrsta riba,
2. 4. Eksperimenti ishrane šarana različitim dodatnim hranivima,
2. 5. Uticaj bogatih kompletnih hraniva na fiziologiju ishrane pastrmki i na ekonomiku uzgoja pastrmki,
2. 6. Pregled najnovijih dostignuća u ispitivanju hrane za ribe u Japanu,
2. 7. Određivanje kondicionog koeficijenta,
2. 8. Odnosi prirodne i veštačke hrane u ishrani šarana,
2. 9. Mogućnost korišćenja prirodne hrane u šaranskim ribnjacima gde je intenzitet uzgoja u porastu,
2. 10. Sastav hrane za šarane i pastrmku,
2. 11. Najnovija dostignuća u tehnologiji hraniva za ribe.

Pored ovih referata na simpozijumu je diskutovano i o izveštaju radne grupe koja je proučavala najnovija dostignuća u proizvodnji riblje hrane, kao i o referatu o komparativnom proučavanju zakona i propisa u međunarodnom prometu žive ribe i ikre.

Nesumnjivo je, da su skoro svi referati interesantni za naše proizvođače, ali posebno bi trebalo naglasiti referat H. Manna iz Hamburga o upotrebi antibiotika u ishrani riba i njihovom nagomilavanju u mesu riba. H. Mann je naglasio, da je u Saveznoj Republici Nemačkoj zabranjena upotreba antibiotika u ishrani riba, jer se prema sanitarnim propisima smatra da se antibiotici iz hrane zadržavaju u telu riba, što može biti štetno za ishranu ljudi. Eksperimenti su izvođeni sa teramicinom u ishrani šarana i zinkbacitrimom u ishrani pastrmki. Iako Dr. Mann u svom referatu i izlaganju navodi da nije konstatovao kumuliranje antibiotika u mesu šarana i pastrmki, ipak on podvlači problem, koji se postavlja nemačkim zakonom o hrani, a koji izričito zabranjuje stavljanje bilo kakvih antibiotika. Sličan problem je bio podvučen i od strane delegata Izraela. Naši proizvođači bi svakako trebalo da imaju ovo u vidu i ribu koja je predviđena za izvoz u Nemačku ne bi trebalo hramiti hranivima u koja su stavljeni antibiotici. Smatramo da bi i naša istraživačka služba trebalo da posveti pažnju ovom problemu.

Također je od osobitog interesa i referat M. Nomura i A. R. Fujia iz Tokija o najnovijim dostignućima u ishrani riba u Japanu. U ovom referatu autori obrađuju problem određivanja količine proteina i masti u hrani za pastrmke i šarane, utvrđivanja vitaminske potrebe u ishrani, kao i posebno o upotrebi soje, kao proteinskog izvora u ishrani šarana i mjere toksičnosti. Autori između ostalog iznose podatke o uzgoju riba u Japanu, kod čega je poseban interes simpozijuma privukao podatke o uzgoju jegulja. Iznosi se da se proizvodnja jegulja u sistemu koji se primjenjivao bila 3-4 kg/m², odnosno veoma velika.

Pitanju sanitarne kontrole kod uvoza i izvoza žive ribe i ikre je bila posvećena posebna pažnja. Nije se mogla postići ujednačenost stavova, pri čemu treba istaći stav Danske, koja je bila protiv bilo kakve međunarodne sanitarne kontrole i propisa o uvozu i izvozu žive ribe i ikre. Komisija FAO je na koncu donela preporuke da:

— Sve zemlje članice EIFAC-a treba da preduzmu efektivne profilaktične i kurativne mere kontrole infekcije i na taj način sprečavaju širenja bolesti u druge regione,

— Sve zemlje članice treba da organizuju službu kontrole uvoza i izvoza žive ribe i ikre na graničnim preminima, sastavljenu od kvalifikovanih ribarskih patologa.

Treća podkomisija EIFAC-a održala je, također, simpozijum o problemima zagađivanja voda, na kome su bila izlagana dva referata:

3. 1. Uticaj ekstremnih pH vrednosti na slatkovodno ribarstvo,

3. 2. Izveštaj o toku ispitivanja (o kritičnom pregledu literature) o uticaju različitih vrednosti rastvorenog kiseonika na ribe i potrebama riba u kiseoniku.

Ova podkomisija je zaključila, da bi na sledećem zasjedanju EIFAC-a trebalo da se održi simpozijum o problemima zagađivanja vode u Evropi i uticaju zagađivanja na ribarstvo. Radi toga bi sve zemlje članice EIFAC-a trebalo da u svojim zemljama održe u međuvremenu slične simpozijume i njihove zaključke kasnije iznesu na simpozijumu podkomisije.

Nekke podkomisije su formirale radne grupe za obradu pojedinih problema važnih za ribarstvo, koje bi trebalo razmatrati na sledećem zasjedanju. Tako je Podkomisija za uzgoj riba i riblje bolesti formirala radnu grupu o izučavanju novih dostignuća u uzgoju riba sa posebnim osvrtom na ekonomski aspekt ovih metoda. Za ovu radnu grupu je predloženo učestvovanje dr K. Pažura iz Jugoslavije, što je i prihvaćeno. Pored ove formirana je i radna grupa za proučavanje dostignuća u tehnologiji pripremanja riblje hrane, koja bi trebalo da izvrši i studijska putovanja u neke zemlje Evrope i SAD. U ovu grupu alternativno (prema mogućnosti kandidata) imenovani su iz Jugoslavije Dr. I. Mihajlović i Dr. N. Fijan. Za izradu referata za sledeće zasjedanje EIFAC-a o preporukama četvrtog zasjedanja o rezultatima ishrane riba različitim hranivima, prema lokalnim uslovima, određen je K. M. Apostolski iz Jugoslavije.

Podkomisija za zagađene vode angažirala je Mr. Veru Mitrović da za sledeće zasjedanje izradi kritičan pregled literature o uticaju monohidričnih fenola na ribarstvo.

Na kraju je Komisija ponovno izabrala Dr. M. Huet-a iz Belgije za predsednika i Dr. Dahla iz Danske i S. Tala iz Izraela za podpredsednike. Sledeće, šesto zasjedanje EIFAC-a će se održati 1970. Delegacija Poljske je uputila poziv da se ovo zasjedanje održi u Poljskoj, što je prihvaćeno.

K. Apostolski, V. Mitrović i Dr. D. Janković